Prima instanță: Judecătoria ***** (sediul Centru), judecător: Ojoga Andrei
Dosarul:nr.2r-1948/24 (2-23082916-02-25r-27062024)

D E C I Z I E

1 august 2024 mun. *****

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel *****

Având în componența sa:
Președintele completului, judecătorul Panov Ana
Judecătorii Malîi Ala și Mămăligă Natalia

soluționând fără citarea părților, recursul declarat de *****, împotriva încheierii Judecătoriei ***** (sediul Centru) din 22 aprilie 2024, emisă în cauza civilă la cererea înaintată de ***** împotriva lui *****, intervenient accesoriu executorul judecătoresc *****, privind contestarea actelor executorului judecătoresc,-

a c o n s t a t at:

La 08 iunie 2023, ***** a depus în instanța de judecată cerere împotriva lui *****, intervenient accesoriu executorul judecătoresc *****, privind contestarea actelor executorului judecătoresc.

În motivarea cererii a indicat că în procedura executorului judecătoresc ***** se află spre executare titlul executoriu nr.9-4/2017, emis în baza deciziei Curții de Apel ***** din 07 decembrie 2017, prin care s-a decis de a stabili pentru tatăl ***** un program de vizitare a minorei ***** în modul următor: în prima săptămână din fiecare lună în localitatea de domiciliu a copilului, începând de vineri, orele 18:00 până duminică orele 18:00, cu posibilitatea luării copilului de la domiciliul mamei; o lună în vacanța de vară, iulie sau august prin înțelegerea părinților, cu posibilitatea luării copilului la domiciliul tatălui, care implică inclusiv părăsirea localității de domiciliu a copilului; câte o săptămână, cu ocazia sărbătorilor de Crăciun și de Paști, alternativ, în anii pari, Crăciunul la tata și Paștele la mama, în anii impari, Crăciunul la mama și Paștele la tata; s-a stabilit în sarcina tatălui, obligația de luare a copilului de la domiciliul mamei și de înapoiere la același domiciliu, în cadrul programului menționat.

Relevă că, la 02 iunie 2023, a primit de la executorul judecătoresc ***** un

mesaj, prin care a fost somată să se prezinte la 05 iunie 2023, ora 10:00, la biroul executorului judecătoresc pentru a stabili modalitatea de executare.

Menționează că deși nu avea posibilitatea de a se prezenta la data și ora indicată, a mers totuși la biroul executorului judecătoresc, unde au fost prezenți creditorul și avocatul lui, i-a fost transmis procesul-verbal din 05 iunie 2023 completat de executorul judecătoresc, și a fost somată să semneze că i s-a adus la cunoștință conținutul acestuia.

Susține că în conținutul procesului-verbal executorul judecătoresc a indicat că chipurile părțile au convenit să respecte parțial graficul stabilit de instanța de judecată, s-a stabilit pentru tatăl - Constantin Dumitru ca la 10 iunie 2023 să preia fiica de la domiciliu, să se deplaseze la București și la data de 11 iunie 2023 să înapoieze fiica ***** la domiciliul mamei. În procesul-verbal a menționat faptul că i s-a adus la cunoștință conținutul acestuia, după cum se atestă și prin semnătura sa.

Afirmă că a încercat să informeze executorul judecătoresc precum că este imposibil executarea celor scrise de ea și că nu este de acord cu această procedură nouă de executare inventată de executorul judecătoresc, împreună cu creditorul, eludând conținutul titlului executoriu, dar nu i s-a permis să scrie acest lucru în textul procesului-verbal, fiind informată că trebuie să părăsească incinta biroului deoarece doamna are de lucru.

Consideră că executorul judecătoresc, împreună cu creditorul, au creat o schemă infracțională de răpire a copilului, fiind developat doar faptul obținerii unui act în baza căruia creditorul să scoată de pe teritoriul țării copilul și să nu-l mai înapoieze, chiar dacă titlul executoriu nu stabilește așa ceva.

A opinat că instanța de judecată urmează să nu admită derularea schemei infracționale descrise, pusă la cale în complicitate de creditor cu executorul judecătoresc ***** și să anuleze acest act ilegal.

A mai indicat că prevederile legale în vigoare stabilesc cert obligația executorului judecătoresc de a asigura executarea întocmai a hotărârilor judecătorești, acesta fiind lipsit de dreptul de a modifica hotărârile judecătorești sau modul de executare a acestora.

În prezenta cauză este constatată anume o situație de modificare a hotărârii judecătorești prin procesul-verbal contestat, deoarece instanța a dispus ca creditorul să aibă întrevedere cu copilul în prima săptămână a lunii, începând de vineri până duminică, în localitatea de domiciliu a copilului, care este mun. *****. Prima săptămână a lunii iunie 2023 era anume: vineri până duminică 4 iunie, dar creditorul nu a venit să aibă întrevedere cu fiica, chiar dacă pe 1 iunie a fost ziua copilului, astfel că perioada 10-11 iunie 2023, cum a indicat executorul judecătoresc, nu include în sine noțiunea de prima săptămână a lunii, aceasta fiind deja a doua săptămână a lunii.

Pe de altă parte, hotărârea instanței expres presupune că întrevederea să aibă

loc în localitatea de domiciliu a copilului, care este mun. *****, pe când executorul judecătoresc a indicat arbitrar că creditorul este îndreptățit să ducă copilul în București. Acesta este un abuz evident al executorului judecătoresc, care a ignorat prevederile exprese ale titlului executoriu aflat în procedura sa. Totodată, posibilitatea luării copilului și părăsirea localității de domiciliu a acestuia, adică a mun. *****, ar fi posibilă doar în lunile iulie sau august și nicidecum în luna iunie, iar părăsirea țării, cum indică executorul judecătoresc în actul contestat, titlul executoriu nici nu o prevede.

Susține că actul contestat contravine expres prevederilor art.249 alin.(1) Cod de procedură civilă, potrivit cărora după pronunțarea hotărârii, instanța care a adoptat-o nu este în drept să o anuleze nici să o modifice, prin urmare dacă instanța de judecată nu este în drept să modifice propria hotărâre, cu atât mai mult acest drept nu îl are executorul judecătoresc *****.

A relatat că între creditor și fiica minoră nu există nici o afecțiune, între ei fiind dificultăți de comunicare, fiica având chiar o repulsie în privința creditorului, cu care nu dorește să se afle singură, fiindu-i solicitat în permanență să fie și ea în preajmă, când aceasta se întrevede cu creditorul.

Din aceste considerente a depus la executorul judecătoresc ***** cerere, prin care a descris problemele date și a solicitat atragerea în procesul de executare a unor specialiști, precum și efectuarea unei anchete sociale la domiciliul sau locul unde creditorul va duce copilul.

Însă, cu toate că executorul judecătoresc ***** a recepționat cererea la 28 iulie 2022, nu a eliberat un răspuns în acest sens, drept urmare, a înaintat Direcției pentru protecția drepturilor copilului sectorul Buiucani cererea anexată, prin care a solicitat implicarea lor în cadrul procedurii de executare, dat fiind necesară protejarea interesului suprem al copilului, care este afectat emoțional și moral când merge la întrevederile cu creditorul și care nu se simte confortabil, fără a o avea și pe dânsa în preajmă.

Prin răspunsul Direcției pentru protecția drepturilor copilului sectorul Buiucani din 23 august 2022, s-a constatat că copilul este îndepărtat de tată și nu are afecțiune față de el, fiind recomandată implicarea Centrului psiho-socio-pedagogic, care să restabilească relațiile de comunicare dintre tată și copil, însă din motiv că creditorul vine rar în *****, în ultima perioadă o dată la 2, 3 luni, nu s-au efectuat careva activități de restabilire a acestei relații.

În asemenea mod, prin actul contestat se afectează psiho-emoțional copilul, care va fi obligat să părăsească domiciliul/orașul și chiar țara și să meargă pentru o zi în București, cu o persoană străină ei emoțional, cu care nu are legătură și relație de afecțiune, dar și față de care are o repulsie.

Solicită anularea procesului-verbal din 5 iunie 2023, întocmit de executorul judecătoresc ***** în cadrul procedurii de executare nr.012-103; obligarea

executorului judecătoresc ***** să atragă în procedura de executare nr.012-103 a documentului executoriu nr.9-4/2017 din 7 decembrie 2017, emis de Curtea de Apel *****, a unui specialist psiholog, care să efectueze o evaluare psihologică a relației dintre creditorul ***** și minoră, pentru a stabili lipsa pericolului psihologic și moral pentru copil de pe urma acestor întrevederi, dat fiind imperativul vegherii asupra interesului suprem al copilului; obligarea executorului judecătoresc ***** să dispună în procedura de executare nr.012-103 a documentului executoriu nr.9-4/2017 din 7 decembrie 2017, emis de Curtea de Apel *****, efectuarea unei anchete sociale la acel domiciliu din mun. ***** unde creditorul intenționează să se afle cu minora în perioadele vineri-duminică a primei săptămâni din fiecare lună, pentru a constata documentar condițiile locative în care va locui minora.

Prin încheierea Judecătoriei ***** (sediul Centru) din 22 aprilie 2024 cererea înaintată de ***** a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Nefiind de acord cu încheierea instanței, la 24 mai 2024, ***** a declarat recurs împotriva încheierii instanței de fond, solicitând casarea acesteia, soluționarea problemei în fond și admiterea cererii.

În motivarea recursului declarat recurentul a reiterat motivele invocate în cererea depusă, suplimentar a indicat că nu este de acord cu încheierea primei instanțe și o considera ilegală, pasibilă de a fi casată.

Totodată, indică precum că a semnat procesul verbal a cărei nulitate o solicită nu pentru faptul că a fost de acord cu el, dar pentru faptul că i s-a adus la cunoștință.

Susține că deși prin lege prima instanță a fost obligată să examineze cererea acesteia, prima instanța i-a dat o apreciere formală, insinuând lipsa posibilității acesteia de a contesta actele și acțiunile executorului.

Potrivit art.425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii, recurenta la caz a respectat acest termen.

În conformitate cu art.426 alin.(3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind recursul declarat în cumul cu materialele cauzei, Colegiul consideră recursul ca fiind neîntemeiat și care urmează a fi respins din următoarele raționamente.

În conformitate cu art.427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Potrivit prevederilor art.269 alin. (4) Cod de procedură civilă, încheierea privind procedura de executare se emit unipersonal, fără citarea participanților la proces, cu excepția cazurilor în care judecătorul apreciază că este necesară prezența participanților la ședința de judecată.

În contextul pretențiilor deduse judecării, instanța de recurs reține că în conformitate cu prevederile art.1 alin.(1) și (2) Cod de executare, procedura de executare are sarcina de a contribui la realizarea drepturilor creditorilor recunoscute printr-un document executoriu prezentat spre executare, în modul stabilit de lege.

În scopul îndeplinirii sarcinii prevăzute la alin.(1), legislația privind executarea stabilește competența executorului judecătoresc, modul și condițiile de executare silită a documentelor executorii.

Conform art.9 Cod de executare, participanții la procedura de executare ale căror drepturi ori interese ocrotite de lege au fost încălcate printr-un act de executare pot ataca actul în conformitate cu legea.

În virtutea dispozițiilor art.10 alin.(1)-(3) Cod de executare, executarea silită reprezintă un ansamblu de măsuri, prevăzute de prezentul cod, prin care creditorul realizează, prin intermediul executorului judecătoresc, cu concursul organelor de stat abilitate, drepturile sale, recunoscute printr-un document executoriu, dacă debitorul nu-și îndeplinește benevol obligațiile.

Executarea silită începe prin sesizarea executorului judecătoresc în condițiile legii și se efectuează prin orice formă prevăzută de prezentul cod, simultan sau succesiv, până la realizarea dreptului recunoscut prin documentul executoriu, până la achitarea dobânzilor, a penalităților sau a altor sume, acordate potrivit legii, precum și a cheltuielilor de executare.

Executarea silită se efectuează în baza unui titlu executoriu sau a unui alt document care, potrivit prezentului cod, este document executoriu.

În corespundere cu dispozițiile art.11 lit. b) Cod de executare, sunt documente executorii și se execută conform normelor stabilite de prezentul cod hotărârile date de instanțele de judecată în pricinile de contencios administrativ, încheierile, ordonanțele și deciziile instanțelor de judecată, eliberate în cauze civile.

În temeiul art.9 alin.(1) și (2) Cod de procedură civilă, instanței judecătorești îi revine un rol diriguitor în organizarea și desfășurarea procesului, ale cărui limite și al cărui conținut sânt stabilite de prezentul cod și de alte legi.

Din probatoriul administrat în speță, Colegiul constatat că conform documentului executoriu nr.9-4/2017 din 07 decembrie 2017, a fost stabilit pentru tatăl ***** un program de vizitare a minorei ***** în modul următor:

- în prima săptămână din fiecare lună în localitatea de domiciliu a copilului începând de Vineri orele 18:00 până Duminică orele 18:00, cu posibilitatea luării copilului de la domiciliul mamei,

- o lună în vacanța de vară, iulie sau august prin înțelegerea părinților, cu posibilitatea luării, copilului la domiciliul tatălui, care implică inclusiv părăsirea localității de domiciliu a copilului,
- câte o săptămână, cu ocazia sărbătorilor de Crăciun și de Paști, alternativ, în anii pari, Crăciunul la tata și Paștele la mama, în anii impari, Crăciunul la mama și Paștele la tata,
- se stabilește în sarcina tatălui, obligația de luare a copilului de la domiciliul mamei și de înapoiere la același domiciliu, în cadrul programului sus-menționat.

Prin încheierea executorului judecătoresc ***** nr.012-177/2019 din 10 iulie 2019, documentul executoriu nr.9-4/2017 din 07 decembrie 2017 a fost primit spre executare și intentată procedura de executare.

La 05 iunie 2023 executorul judecătoresc ***** a întocmit procesul-verbal nr.012-103r/20 potrivit căruia, *în cadrul procedurii de conciliere,* părțile au convenit asupra următoarelor: „pentru a respecta parțial graficul stabilit de către instanța de judecată se stabilește pentru tatăl - ***** că la data de 10 iunie 2023 să preia fiica de la domiciliu, să se deplaseze la București și la data de 11 iunie 2023 să înapoieze fiica ***** la domiciliul mamei”.

Raportând dispozițiile normelor suscitate la circumstanțele cauzei, evaluând soluția primei instanțe prin prisma raționalismului pretențiilor înaintate în raport cu circumstanțele de fapt și de drept invocate, Colegiul consideră soluția instanței de fond de respingere a contestației ca fiind una întemeiată.

În argumentarea acestei poziții, Colegiul reține că în conformitate cu art.2 Cod de executare, executorul judecătoresc asigură executarea silită a documentelor executorii în strictă conformitate cu prezentul cod și cu alte acte normative.

Conform art.62 alin.(1)-(2) din Codul de executare, în termenul stabilit de executorul judecătoresc în încheierea de intentare a procedurii de executare, părţile sînt obligate să se prezinte în faţa executorului judecătoresc pentru a li se comunica drepturile şi obligaţiile lor, inclusiv posibilitatea de conciliere sau, după caz, de determinare a modalităţii de executare şi/sau a consecutivităţii de urmărire a bunurilor debitorului. În cazul în care părţile convin asupra condiţiilor de executare, executorul judecătoresc întocmeşte un proces-verbal, în care indică aceste condiţii, ele devenind obligatorii pentru părţi.

Iar, aliniatul () al aceleiași norme stabilește că procesele-verbale întocmite în condiţiile prezentului articol sînt semnate obligatoriu de părţile în procedura de executare prezente la procedura de conciliere sau de reprezentanţii acestora, sînt certificate cu semnătura şi cu ştampila executorului judecătoresc şi înmînate părţilor în procedura de executare. Procesele-verbale nu pot fi contestate. Procedura de conciliere a părţilor poate fi reluată la orice etapă a procedurii de executare, la cererea unei părţi în procedura de executare.

Astfel, Codul de executare al Republicii Moldova oferă părților posibilitatea la orice etapă a procedurii de executare a se concilia și a conveni asupra modului și condițiilor executării. Prin urmare, dacă părțile convin asupra condițiilor de executare, executorul judecătoresc întocmește un proces-verbal, în care indică aceste condiții, ele devenind obligatorii pentru părți.

Înaintând contestație împotriva procesului-verbal din 05 iunie 2023, întocmit de executorul judecătoresc *****, în cadrul procedurii de executare nr.012-103, potrivit căruia părțile au convenit asupra respectării parțiale a graficului stabilit de instanță pentru întrevederea cu copilul, ***** pretinde nulitatea acestuia, deși l-a semnat fără careva obiecții în acest sens.

Colegiul apreciază critic aserțiunile recurentei precum că aceasta ar fi încercat să informeze executorul judecătoresc referitor la faptul că este imposibilă executarea celor indicate în procesul-verbal, că nu este de acord cu această procedură de executare nouă inventată de executorul judecătoresc împreună cu creditorul, eludând conținutul titlului executoriu nominalizat, și că nu i s-a permis să scrie acest lucru în textul procesului-verbal, fiind informată că trebuie să părăsească biroul, în condițiile în care pe de o parte a semnat acest proces-verbal fără careva obiecții, iar pe de altă parte nu a uzat de dreptul să nu semneze acest proces-verbal.

Așa fiind, odată ce părțile procedurii de executare, în cadrul procedurii de conceleiere, au convenit asupra modalității de executare integrală și/sau parțială a unui document executoriu, aceasta urmează a fi respectată întocmai, or potrivit art.120 din Constituție, respectarea sentințelor și a altor hotărâri definitive ale instanțelor judecătorești este obligatorie.

Totodată, Curtea Europeană a relevat că respectarea hotărârilor judecătorești se exprimă prin obligativitatea executării acestora.

Prin urmare, neexecutarea unor hotărâri judecătorești definitive, cât și amânarea momentului la care ea își produce efectele de asemenea duce la încălcarea dreptului la un proces echitabil în detrimentul uneia dintre părți.

Nu subzistă nici argumentul recurentei precum că titlul executoriu nr.9-4/2017 din 07 decembrie 2017 nu ar prevedea posibilitatea luării copilului de către tată de la domiciliul acestuia, părăsirea țării de către copil, ceea ce ar fi fost posibil doar în lunile iulie și august, or, aceste afirmații contravin celor stipulate în documentul executoriu nominalizat, conform căruia „în prima săptămână din fiecare lună în localitatea de domiciliu a copilului începând de Vineri orele 18:00 până Duminică orele 18:00, cu posibilitatea luării copilului de la domiciliul mamei..”.

Colegiul menține încheierea recurată și în partea respingerii cerinței privind obligarea executorului judecătoresc ***** să atragă în procedura de executare nr.012-103 a documentul executoriu nr.9-4/2017 din 07 decembrie 2017, emis de

Curtea de Apel *****, a unui specialist psiholog, care să efectueze o evaluare psihologică a relației dintre creditorul ***** și minoră, pentru a stabili lipsa pericolului psihologic și moral pentru copil de pe urma acestor întrevederi, în condițiile în care conform art.56 Cod de executare, pentru lămurirea problemelor care apar în cadrul actelor de executare, executorul judecătoresc, din oficiu ori la cererea debitorului sau a creditorului, poate dispune participarea la procedura de executare a unui sau a mai multor specialiști, după caz. În calitate de specialist poate participa persoana care posedă cunoștințele necesare în domeniul respectiv, nu este interesată de rezultatele actelor care se efectuează și nu se află în raporturi de rudenie cu participanții la procesul de executare. Specialistul face concluzii verbale sau scrise.

Așadar, din conținutul normei legale enunțate se atestă că executorul judecătoresc poate dispune participarea la procedura de executare a unui sau a mai multor specialiști, neavând nici o obligație în acest sens.

Colegiul apreciază ca fiind neîntemeiată și cerința privind obligarea executorului judecătoresc ***** să dispună în procedura de executare nr.012-103 efectuarea unei anchete sociale la acel domiciliu din mun. ***** unde creditorul intenționează să se afle cu minora în perioadele vineri-duminică a primei săptămâni din fiecare lună, pentru a constata documentar condițiile locative în care va locui minora, în condițiile în care însăși recurenta a semnat procesul-verbal potrivit căruia părțile au convenit asupra modalității de executare parțială a documentului executoriu, iar executorul judecătoresc are obligația asigurării executării silite a documentelor executorii în strictă conformitate cu prezentul cod și cu alte acte normative.

Mai mult decât atât, recurenta nu este lipsită de dreptul de a se adresa cu o astfel de cerință înafara prezentei proceduri de executare față de instituția competentă.

De altfel, în condițiile în care persoana interesată va prezenta executorului judecătoresc o informație care demonstrează că interesele copilului minor sunt afectate, executorul judecătoresc are posibilitatea de a proceda conform prevederilor art.71 și art.77 Cod de executare, iar simpla afirmație precum că aceasta este în detrimentul copilului minor nu este în măsură să afecteze punerea în executare a documentului executoriu.

În virtutea celor expuse, Colegiul respinge, ca fiind nefondate și lipsite de pertinență, toate alegațiile recurentei vizavi de netemeinicia actului judecătoresc contestat.

Totodată, Colegiul ține să remarce că recurenta nu a invocat în cererea de recurs nici un argument întemeiat, care ar combate concluziile din încheierea contestată, nu a prezentat careva motive ce ar face posibilă casarea acesteia.

Respingând recursul instanța de recurs pune în evidență faptul că, Curtea

Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale că, nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebait şi alţii contra Franţei, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

Subsecvent, instanța de recurs relevă că potrivit jurisprudenței CtEDO, recursurile trebuie să fie efective, capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Din cele ce preced, având în vedere că soluția oferită de prima instanță este una corectă, iar argumentele invocate de către recurentă sunt neîntemeiate, Colegiul ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat și a menține încheierea instanței de fond.

În conformitate cu art.427 lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel *****,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de *****.

Se menține încheierea Judecătoriei ***** (sediul Centru) din 22 aprilie 2024, emisă în cauza civilă la cererea înaintată de ***** împotriva lui *****, intervenient accesoriu executorul judecătoresc *****, privind contestarea actelor executorului judecătoresc.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
Judecătorul: Panov Ana

Judecătorii Malîi Ala

Mămăligă Natalia